

Ei räppäystä lisävihkoon

Virsi- ja laulukirjan lisävihkotyö on loppusuoralla. Vaikka päätöksiä ei vielä ole tehty, se tiedetään, millaisia lauluja on työn kestäessä tuotu ehdolle. Sekä tehtävänannossa että ryhmän omissa linjauksissa on korostettu uuden ja tuoreen aineksen tavoittelua, ja ehdokkaiden joukossa onkin monenlaisia lauluja. Jotkut puhuttelevat kansainvälistä seurakuntaa, toiset nousevat vakaan suomalaisen kristillisyyden kansanomaisilta juurilta. On juhlavaa, mahtipontista pauhua ja keveitä, suorastaan tanssillisia melodioita. On pieniä yksinkertaisia laulusia ja vastapainona haastavia sanan ja sävelen kudelmaa.

Koko musiikin kirjoa ei lisävihkossa sentään nähdä. Nykyajan suosituista musiikkityyleistä jää puuttumaan esimerkiksi rap, eikä sitä kukaan tuonut edes ehdolle. Tyyli onkin eurooppalaisten perinteiden pohjalta nousevalle kirkkomusiikille vieras, sillä se on syntynyt Yhdysvalloissa vasta muutama vuosikymmen sitten ja se yhdistyy leimallisesti moderniin maalliseen populaarimusiikkiin, joskin soulin kautta sillä on etäinen yhteys myös gospeliin.

Lisävihkotyössä rap tuli kuitenkin mieleen lyriikan yhteydessä, kun jouduimme pohtimaan, muodostavatko säkeenloppuiset *amen* ja *saamme* kelvollisen riimin. Perinteisessä lyriikassa riimi hyväksytään vain siinä tapauksessa, että sanojen loput ovat viimeisen nousutavun vokaalista lähtien identtiset, kuten pareissa *soimaa—voimaa* tai *näänny—käänny*. Sen sijaan raplyriikassa riittävät pelkät vokaalit, konsonanteista ei tarvitse välittää.

En missään tapauksessa kuulu rapin harrastajiin, mutta se kiinnostaa ilmiönä monesta syystä. Yksi niistä on tyylin käsittämätön vetovoima. Viime kesänä Olympiastadionilla esiintynyttä Cheekiä verrattiin mediassa uskonlahkon johtajaan, joka sai monituhatpäisen yleisönsä tekemään mitä ikinä halusi.

Internetistä satuin löytämään Aalto-yliopiston tohtorikoulutettavan Eric Malmin kehittämän, raplysaattoriksi kutsutun algoritmin, jonka avulla voi mitata ja vertailla eri lyyrikkojen riimittelytaitoa. Syötin kokeeksi raplysaattoriin Mikael Agricolan runot, koska ne sattuivat olemaan valmiina koneellani, ja tulos oli, että Agricola oli riimittelijänä suunnilleen Elastisen luokkaa. Ei huono tulos, kun ottaa huomioon, että Agricola oli ensimmäinen nimeltä tunnettu henkilö, joka ylipäänsä yritti kirjoittaa riimillistä runoa suomeksi.

Wikipediasta löytyy määritelmä, jonka mukaan rap-musiikille on ominaista loppusoinnallinen ja rytmisen puhelaulu. Tehokeinoja ovat rytmi ja toistot. Puhelaulu, toisto ja loppusoinnut eivät ole vieraita asioita kirkkomusiikissa, mutta rytmit ovat perinteisesti olleet toisenlaisia. Saattaisi tietysti olla, että rippikoululeirin iltanuotiolla räppäys olisi juuri se tyyli, joka veisi sanoman parhaiten perille, mutta tätä ei päästä tai jouduta kokeilemaan ainakaan tulevan lisävihkon tuella.

Kaisa Häkkinen